Verdsarvskulen Eidsdal – «Verdsarvlandskapet»

Barnesteget	**Mellomsteget**	**Ungdomssteg**
Aktivitetar:	*Aktivitetar:*	*Aktivitetar:*
Geologi og landskapsformer: • Bli kjend med Gaute Gneis og dei andre frå Fjordheimen • På steinjakt med Gaute Gneis – finne bergartar og mineral, bli kjend med dei vanlegaste minerala våre Naturen vår(biologisk mangfald): • De forskjellege typar trær i området • Dei vanlegaste blomane i området • Dei vanlegaste fuglane.	Geologi og landskapsformer: • Istidene og formering av naturlandskapet. • «Elvas kraft» - V-dalar og U-dalar, Hengedalar. Fokus på dalføre med bruk av Herdalsføret og Dyrdalen til dømes. Naturen vår(biologisk mangfald): • Hyskjet naturreservat – bli kjend med edel lauvskog • Dokumentering av naturen i Herdalen – dyreliv og planteliv i verdsarven.	Geologi og landskapsformer: • Spesielle bergartar: eklogitt i olivinstein – Kallskaret. Eventuelt andre liknande bergartar i verdsarvområdet. (har annet hvert år der nå, dra inn økologi/økosofi • Istidene og formeing av naturlandskapet – sjå spesielt på fjorddanning (Geirangerfjorden?) Lære om, samt dokumentere morenerygger i verdsarvområdet med fokus på Gråsteindalen. Besøke/sjå forskjellege isbrear – Briksdalsbreen? Baksiden av Skorene – fascinerende brear. Koble opp mot dei funna som er gjort her – Astor Furseth og liknande Sensommer/haust er det fagfolk i nærheten. Studere fjellformasjoner i området. • Lære om det indre av jorda og korleis det påverkar Naturen vår(biologisk mangfald): • Fullstendig dokumentering av eitt område (kvart år) Kvart år ein liten del

		i nærområdet. Næranalyse. Skrive ned, prosentdel er dekt av etc. Sjå forandring over tid – attgroing – ett område 100x100meter, ta bilde dokumentere, velje ulike biotoper. Bestemme hvilke biotoper en vil se på.
Korleis løyse?	*Korleis løyse?*	*Korleis løyse?*
• Vi bør vurdere å få til ei skikkeleg samling. Tørke blomar, bilete av fuglar, kvist og liknande frå trær osv. • Tett samarbeid med Merete •	• Vi bør vurdere å få til ei skikkeleg samling. Til dømes dyrespor, beinrester, bilete av forskjellege ting. • Lage modellar av V- og U-dalar. Lage film om istidene eller noko liknande? • Besøke skredsenter, bresenter osv?	• Få til eit samarbeid med ekstern aktør kor vi får bli med på eitt større feltarbeid kvart tredje år? Tenk i baner a la Atle Nesje og hans «disiplar». • Vise i modell dei forskjellege landhevingane • Likedan med isbrear og moreneryggar
Kompetansemål ein kan trekkje inn for barnesteget - forenkla	*Kompetansemål ein kan trekkje inn for mellomsteget - forenkla*	*Kompetansemål ein kan trekkje inn for ungdomssteget - forenkla*
	Samfunnsfag: • Registrere og tolke spor etter istida på heimstaden og forklare kva istida hadde å seie for danning av landskap og heile landet • Plassere ei hendingsrekkje i historie og samtid på tidsline og kart • Gjennomføre og presentere undersøkingar som krev teljing og rekning, ved å bruke informasjon frå tabellar og diagram • Skrive samfunnsfagleg tekst ved å bruke relevante fagomgrep og fleire kjelder • Bruke digitale verktøy til å presentere	Samfunnsfag: • Lese, tolke og nytte papirbaserte og digitale kart, målestokk og kartteikn • Gjere greie for indre og ytre krefter på jorda, rørsler i luftmassane, krinsløpet til vatnet, vêr, klima og vegetasjon og drøfte samanhengar mellom natur og samfunn • Utforske, beskrive og forklare natur- og kulturlandskapet i lokalsamfunnet Naturfag: • Formulere testbare hypotesar, planleggje og gjennomføre undersøkingar av dei og diskutere

	samfunnsfagleg arbeid og følgje reglar for personvern og opphavsrett Naturfag: • Planleggje og gjennomføre undersøkingar i minst eitt naturområde, registrere observasjonar og systematisere resultata • Undersøkje og beskrive blomsterplantar og forklare funksjonane til dei ulike plantedelane med tekst og illustrasjonar • Undersøkje og diskutere nokre faktorar som kan påverke frøspiring og vekst hjå plantar • Beskrive kjenneteikn på nokre plante-, sopp- og dyreartar og ordne dei systematisk • Beskrive korleis nokre mineralar og bergartar har blitt danna, og undersøkje nokre typar som finnast i nærområdet Norsk: • Alt av kompetansemål som går på skriving og skriveprosess. Matematikk: • Alt av kompetansemål som omhandlar praktisk rekning, datainnsamling og liknande. KRLE: • Samtale om aktuelle filosofiske og etiske	observasjonar og resultat i ein rapport • Skaffe til veie og bearbeide naturfaglege data, gjere berekningar og framstille resultat grafisk • Forklare hovudtrekk i teoriar for korleis jorda endrar seg og har endra seg gjennom tidene, og grunnlaget for disse teoriane • Undersøkje og registrere biotiske og abiotiske faktorar i eit økosystem i nærområdet og forklare samanhengar mellom faktorane • Observere og gje døme på korleis menneskeleg aktivitet har påverka eit naturområde, undersøkje ulike interessegruppers syn på påverknaden og foreslå tiltak som kan verne naturen for komande generasjonar Norsk: • Alt av kompetansemål som går på skriving og skriveprosess. Matematikk: • Gjennomføre undersøkingar og bruke databasar til å søkje etter og analysere statistiske data og vise kjeldekritikk KRLE: • Reflektere over filosofiske tema knytta til identitet og livstolking, natur og kultur, liv og død, rett og galt Kunst og handverk:

	spørsmål og diskutere utfordringar knytta til temaet natur og miljø. Kunst og handverk: • Alle kompetansemål som omhandlar bilete, motiv og presentasjon	• Alle kompetansemål som omhandlar bilete, motiv og presentasjon